

Lausuntopyyntö rangaistuksen määräämistä koskevasta HE-luonnoksesta

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne rangaistuksen määräämistä koskevasta HE-luonnoksesta.

Esityksessä ehdotettaisiin, että rikoksen tekeminen osana rikollisverkoston toimintaa säädettäisiin rangaistuksen koventamisperusteeksi. Rikoslakiin sisällytettäisiin myös rikollisverkostoa koskeva määritelmäsäännös. Viittätoista vuotta nuoremman henkilön käyttäminen välikappaleena tahallisen rikoksen tekemisessä säädettäisiin rangaistavaksi erillisenä rikoksena. Rangaistuksen koventamisperusteeksi säädettäisiin lisäksi henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvan rikoksen tekeminen erityisen nöyryyttävällä tavalla. Ehdotetut säännökset ankaroittaisivat kyseessä olevien tekojen rangaistuksia.

Tausta

Ehdotetuilla rikoslain muutoksilla toteutettaisiin hallitusohjelman kirjaukset katujengirikollisuuteen liittyvien rikosten rangaistusten koventamisesta, alle rikosvastuikäistä lasta koskevaa välillistä tekemistä koskevan opin vahvistamisesta sekä pahoinpitelyyn liittyvien nöyryytystekojen rangaistusten koventamisesta (Hallitusohjelma, s. 182–183, 196). Lainmuutoksilla pantaisiin samalla myös täytäntöön nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtyyn toimenpideohjelmaan kuuluvia rikoslainsäädäntöä koskevia toimenpiteitä (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2024:13).

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on vahvistaa katujengirikollisuuteen, alle rikosvastuikäisten lasten hyväksikäyttämiseen rikoksen tekemisessä ja nöyryytysväkivaltaan liittyvää rikoslainsäädäntöä. Rikoslakia selkiytettäisiin säätämällä näihin ilmiöihin liittyvät nimenomaiset säännökset. Ehdotetuissa säännöksissä huomioitaisiin paremmin yhteiskunnallinen ja teknologinen kehitys, joiden myötä mainittuihin ilmiöihin liittyy yhä vahingollisempia tekoja.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi-palvelussa julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse eikä sitä tarvitse allekirjoittaa. Jos lausunnonantaja on valmistellut lausunnon erilliselle asiakirjalle (esimerkiksi sisäistä hyväksymistä varten), ei asiakirjaa tarvitse liittää lausuntoon, vaan vastaukset lausuntopyynnön lomakkeelle ovat tällöinkin riittäviä.

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi oikeusministeriö pyytää, että

- lausunto jaotellaan mahdollisuuksien mukaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen **väliotsikoiden mukaisesti**
- **lausunnossa ei toisteta esityksen sisältöä**; jos toisto on esimerkiksi lausunnon sisäisen käsittelyn kuten hyväksymisprosessin vuoksi välttämätöntä, pyydämme, että esityksen sisällön kuvailu ja lausunnonantajan varsinaiset kannanotot erotetaan selvästi toisistaan (esim. "Luonnoksen mukaan ... Lausunnonantaja katsoo, että ...").

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-palveluun. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi-palvelun verkkosivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Lisätietoa lausuntopalvelu.fi-palvelun käytöstä voi pyytää palvelun ylläpidosta osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Huomaattehan, että kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan lausuntopalvelu.fi-palvelussa.

Oikeusministeriö ei maksa palkkiota pyydetystä eikä annetuista lausunnoista.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 14.8.2024 klo 16.15 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoa asiasta antaa:

Erytisasiantuntija Jalo Vatjus-Anttila, jalo.vatjus-anttila@gov.fi, p. 029 515 0288

Lainsäädäntöneuvos Sami Kiriakos, sami.kiriakos@gov.fi, p. 029 515 0054

Yksikönpäällikkö Jussi Matikkala, jussi.matikkala@gov.fi, p. 029 515 0486

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM095:00/2023> - Hankesivu (Rangaistuksen määräämistä koskevan sääntelyn tarkistaminen)

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM095:00/2023> - Statsrådets projektportal (Revidering av bestämmelserna om bestämmande av straff)

Liitteet:

[HE-luonnos rangaistuksen määräämistä koskevaksi lainsäädännöksi 26.06.2024.pdf](#) -
Luonnos hallituksen esitykseksi

[Propositionens huvudsakliga innehåll och paragrafer.pdf](#) - Esityksen pääasiallinen sisältö ja
pykälät ruotsiksi

Rikoksen tekeminen osana rikollisverkoston toimintaa

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvan rikoksen tekeminen erityisen nöyryyttävällä tavalla

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Alaikäisen käyttäminen rikoksen tekemiseen

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Muut huomiot

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Vatjus-Anttila Jalo
Oikeusministeriö

Vatjus-Anttila Jalo
Oikeusministeriö